UDALSCALCUS AUGUSTANUS

Vita Chounradi

SABBATISMUS

Udalscalcus Augustanus (fl. 1120–1150)
Vita Chounradi

Textus latinus: in dominio publico.
Translatio, concordantia et editio © 2026 Inversiones San Juan Diego (Sabbatismus). Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International (CC BY-SA 4.0).

Sabbatismus: officina editoria fundationis Inversiones San Juan Diego, San Pedro Sula, Honduras.
Litteris EB Garamond et Cinzel compositum.
sabbatismus.com

Prologus

Domino Calisto papae sanctissimo, Udalrikus Constantiensis ecclesiae famulus, cum universo dominici gregis sibi commisso ovili, debita obedientiae et servitutis vota cum orationis instantia. Divini clementiam respectus, sub vestrae paternitatis gubernaculo dies nostros multis consolantem bonis propensiori gratiarum actione magnificamus, cum de tranquillo rerum statu et nova sanctorum claritate, qua diversae illustrantur ecclesiae, gaudeamus. Sicut enim splendor veri solis plures mundi partes electorum suorum meritis quasi totidem radiis penetravit, ita ad nostrum quoque vergens occidentem, per felicis memoriae Chunradi Constantiensis episcopi miraculorum insignia non impari luce totam nostris temporibus Alamanniam perfudit. Pro cujus gloria, ut moris est ecclesiarum, canonizanda cum sedis apostolicae praesentiam crebris jam dudum interpellassem litteris, hoc inmutabilis sententiae responsum accepi, vitam ejus in concilio recitandam et comprobandam fore generali, et testes insuper ydoneos signorum quae per eum fiunt seu facta sunt, ibidem adhybendos, ut tantis coelestium donorum beneficiis reverentia fidelium assurgat universalis, et per hoc invidia, quae nec mortuis parcit, obstruatur particularis, cum digito Dei malefici superentur Pharaonis.

Quapropter operam dedi, ex patrum scedulis, hujus viri dignissimam Dei conversationem potius quam miracula, quae nonnumquam reprobis cum sanctis communia sunt, continentibus, sequens opusculum colligere, vestraeque sublimitati examinandum dirigere, malens stilum simpliciorem verecundiae patere, quam civitatem supra montem ponendam in valle torporis et oblivionis diutius latere. Adjeci tandem ex innumeris, quibus plurimae ad memoriam ejus laetificantur nationes sub probabili testimonio, pauca duntaxat signa, ne sicut videntibus gaudium, ita audientibus nimietate sua generent fastidium.

INCIPIT VITA

1

Igitur beatus Chunradus, nobili Alamannorum stirpe exortus, in paradyso ut germen erumpens uberius florem, illustrem natalium exornat propaginem. Quem enim clarum altior carnis edidit nativitas, hunc clariorem atque excellentiorem spiritus reddidit generositas, ita ut in hanc ab ipsis tenerioribus annis totus transfertur. Gratia quippe superna virtutum iniciis primordia ejus comitabatur, et quantus esse futurus, jam pro aetatis modulo non mediocriter in eo informabatur. Denique traditur a parentibus Constantiensis ecclesiae fratribus litterarum scientia imbuendus; in quorum contubernium illius sorte, cujus est assumptio nostra, receptus, ad excubias tabernaculi quod fixit Deus ministerium initiatur leviticus. Nec defuit unctio spiritus

alumni sui praecordiis, quae frustrari non sinebat laborem hominis extrinsecus docentis, dum quaelibet liberalis disciplina docibilis Dei ardentius reconderet semina, multiplici quandoque fructu proferenda.

2

His studiis lubrico aetatis illius gradu transcurso, solidioris intellectus et habitus roborat animum progressu, in tantum ut corruptibilis aestum naturae divino temperaret timore, et per hoc in ejus pectore sedes fundaretur sapientiae. Nam tamquam in editiori gravitatis morum solio residens, mirabatur, si retro respiceret praecipicium adolescentiae inmuni se passu evasisse; nec tamen de hucusque servata praesumens innocentia, vitam artioris parsimoniae moderatur observantia.

3

Per idem tempus ecclesiae Constantiensi pontifex reverendus praesidebat Nothingus, qui ubi viri hujus conversationem probabilem et honestam comperit, in opus ministerii sui eum assumpsit, et instar Josuae populo Dei praeferendus instrueretur, qualiter ipsi praesuli tanquam Moysi successurus ducatu spirituali quandoque potiretur. Publicis igitur et privatis ecclesiasticae curae negotiis instans, ut major consilio, ut expeditior verbo, illius gratia de cujus plenitudine omnes accepimus, non sine ammiratione vigilantius auditur ab omnibus, cum in singulis causis et

personis idem sibi, diversus pro rationis qualitate videretur aliis. Super egenum et pauperem, ut intelligens inopiam esse quam diviciae alienam a se fecerant, compassione experiri desiderat, [se miseriorem], se inferiorem reputans, si cuique pro viribus non subveniat. Cunctis oppressis, pro sui relevatione tunc temporis episcopum adeuntibus, hic facilis accessus, hic non emptus causidicus, hic postremo adjutor extitit inportunitatibus. Verum quia tantae virtutis homo digniori probandus erat exercitio, in praepositum a fratribus eligitur, ac per hoc communi rerum utilitati prospicitur. Nam juxta adeptum culminis honorem, quod hactenus voluntate, deinceps operatur bonum ad omnes facultatis liberalitate, praesertim cum ambitionis, quam nimirum generat avaritia, ignoret caecitatem; sed quanto magnus sit, eo magis sectetur humilitatem, eo largius caritatis amplectatur benignitatem. Non minus et ipse honorabilis atque amabilis, tum pro reverentia dignitatis, tum pro affectu paternitatis habetur universis; qui felix revera illud aevum arbitrantur, quo tanti vir exempli divinitus orbi donatur.

4

Interea praefatus antistes Notingus humanae debitum persolvens naturae defungitur; cujus corpus a sancto et venerabili Udalrico Augustensi praesule sepelitur. Hic admirabilis vitae pater, cum erga viduatam ecclesiam in eligendo episcopo pro coelesti duceretur oraculo, triduanum jejunium toto clero indixit et populo, dignum asserens, praecipua quaeque divinarum rerum

consilia majori devotione a spiritu consilii fore petenda. Cumque die statuta frequens utriusque sexus et aetatum esset concursus, grandis omnium fit expectatio, quem Deo plenus pater Udalricus ydoneum gregi dominico pastorem exprimat primus. Ille spiritu instructus, Chunradum non modo irreprehensibilem, sed omni qua apostolus episcopum describit forma perfectum, in hoc opus bonum hortatur assumendum. Nec mora, haec vox in ore universorum: Juxta generale votum dedit nobis Deus episcopum! Renitentem itaque et indignum se vociferantem cathedra pontificali Constantia suum exaltat Chunradum, ad coelum usque laudibus suum attollit eloctum. Gaudet clerus, se talem promeruisse pontificem qui sibi prudentia praeesse valeat et providentia, cum alterum eorum hunc principaliter ordinem respiciat, altero eorum specialius indigeat. Quamvis enim filii seculi prudentiores filiis lucis in generatione sua sint, ab illa tamen sapientia quae desursum est oculus eorum quam plurimum caligat, cujus radii Deo dicatos tamquam proprios clarius illustrant. Quorum etiam purior obtutus solerti praesidentis servandus est cura, ne aliqua tenebrosi seculi turbetur nebula. Inpaciens enim pluviarum est purpura, qua altare aureum tabernaculi foederis involvitur; sagis vero cilicinis turbinis et imbrium tempestas impune excipitur.

5

Sed ut stilus ad novum recurrat antistitem, laetatur populus de tam eximio pastore, cujus

voce indesinenter ad uberrima supernae beatitudins invitatur pascua, cujus vita nullatenus a sana discrepat doctrina. Cum enim sic se imperitum hominum genus habeat, ut si secus doctrinam quam docet praedicator non agat, nec verum quidem suspicetur quod dicat, hic veritatis doctor, hic operator justiciae operum commendatione vulgari laude ferebatur, ac per hoc non paucas Deo animas lucratur. Pauperes in eo se vere patrem invenisse fatentur, quorum miseriae caminus suis refrigescit diebus, quorum nuditas vel inedia hospitalis viri largitate solatur continua. Quibus et domum in ipsa civitate aedificavit, in qua sacrato principum ecclesiae numero duodecim pauperes praeter alios omni hora supervenientes jugiter disposuit pascendos. Postremo ipsi nobiles ac potentes mundi exemplo ejus sub potenti manu Deo addiscunt humiliari, nec est ulla jam utriusque sexus mortalium conditio, quae suo non instruatur exemplo vel documento, vel reficiatur beneficio.

6

Principalem praeterea genitricis Dei aecclesiam duplici cumulavit thesauro, copiosis scilicet undecumque collectis sanctorum reliquiis et metallorum ex auro et gemmis fulgoribus preciosis. Tres insuper basilicas, unam foris murum civitatis, duas infra construxit, quas et abundante dote dedicavit. Ex quibus in ea quae ad honorem beati Mauricii fundatur sepulchrum Domini in similitudine illius Jerusolimitani factum mirabili aurificis opere per gyrum decoravit; ubi etiam et 12

clericos datis stipendiis ordinavit. Auget quoque numerum majoris ecclesiae fratrum; spaciosum ac memorabile ex propriis tradens eis allodium, ne, si militantes Deo gravius paterentur victus aut vestitus dispendium, illud tamquam in deserto murmurantibus virus irreperet serpentium, quod nonnisi per dominicae passionis fugatur intuitum. Quamquam enim nosset, timentibus Deum nichil deesse, cum aut rebus aut sola qua penuriam superent patientia exhuberent, modis tamen omnibus praecavere conatur, ne scandalo vel extremo pusilli Jhesu offendantur. Plenus enim ante et retro oculis, praesentibus prospicit atque futuris, nec est studium aecclesiasticae traditionis aut religionis, unde fervente in Deo animum enormitas exterreat laboris.

7

Pericula maris tertio temptat, ut totiens Hierusalem etsi terrestrem videat; non pro nichilo ducens, si terram repromissionis aspectu intuetur carnis, ubi patriarcharum figuris et prophetarum trascensis oraculis, ipsum Deum hominem, quem praecinebant septem humanitatis assumptae reserantem signacula, fidei contempletur oculis.

8

Supramemorati patris Udalrici, ut Davit Samuelis, perfruitur amicitia, exercitatur visitacionis mutuae frequentia. Nec incongrue; in ipso enim spiritu antistes hic per episcopum eligitur, in

quo illic rex per prophetam ungitur. Est autem in territorio Constantiensi castrum ex situs proprietate Loyfen denominatum; in quo dum simul commorantes, die quadam maximum Reni velut in abyssum inibi proruentis indeque visu terribili ebullientis mirarentur impletum, duas vident volucres circa rupes e medio fluminis incessanti volatu gyrantes. Quae et crebrius, ingruente rotatus defectu, unda torrenti jam jamque praecipitari incipiebant, rursumque emergentes, miserabile spectaculum intuentibus praebebant. Nec diu re insoluta obtutus sanctorum frustrantur, qui, in avium specie animas nondum plene purgatas illo tormenti genere cruciari, per spiritum docentur. Festinatur ergo ad celeberrima mensae coelestis praesidia; et prior ut hospes accedere cogitur Udalricus, hostiam vitae immolaturus. Qua divinitus suscepta, nonnisi una comparet avicula; altera per dominum domus salutis offertur victima, et altera simili translationis modo liberatur anima.

9

Praeterea spiritum prophetiae beatissimo Chunrado non defuisse, ex his quae sequuntur possumus colligere. Causa extitit, pro qua terminanda domum, in qua morabatur, cum paucis consilium habiturus egreditur. Super cujus sedile in medio relictum dum optimae indolis Gebehardus, tercius post eum episcopus, non serii gratia consedisset, reppertus in eo, talia a superveniente patre non sine rubore verba audivit: Praemature, inquit, Gebeharde, sedem meam ar-

ripuisti; ante tempus locum pontificis invasisti. Michi suecedet, qui prior te in hac kathedra sedebit. Quod quam verum fuerit, exitus rerum probavit. Viro namque Dei de praesentibus beato Chunrado sublato, Gamenoldus quidam vacante excipitur solio. Hoc item ante lustri expletionem defuncto, dictum Gebehardum Constantia promeruit pastorem, sanctitatis revera et morum praedecessoris sui Chunradi in omnibus heredem.

10

De cujus virtutibus retexere aliqua, epistolaris minime permittit angustia, maxime cum tantae credantur, quam ad laudem ipsius materia brevitatis impatiens esse videatur. Tandem ad transitum patris Conradi calamo festinanti, de multis, quae ad honorem Dei in sui pontificis dici poterant factis, unum ponatur, quod tam imitatione quam admiratione relatu non indignum censeatur. Paschalis siquidem laetitiae dies advenit, in qua vir iste Agnum, cujus sanguine tum intentionis nostrae superliminare, tum postes corporis purgantur et animae, inter missarum artiorem Deo patri obtulit. Accepto ergo corporis dominici sacramento, venitur ad sanguinis ejusdem participationem. Calix ex more disco operitur; aranea vitae liquori illapsa cernitur. Animal mortis exitium homini exteriori minatur, sed interim poculo immortali animatur. Quod fecit minister coelestis convivii? Summa accinctus fide, nihil in hac re mortale, nihil ducit exitiale; avidius consumit et quod sacramenti et quod exterminii fuit, non

immemor antiqui serpentis venenum antidoto passionis dominicae evacuatum. Cerneres ministerii hujus cooperatores pallescere, imminens antistiti, ut suspicantur, necis periculum circumstantibus innuere. Ab omnibus in commune tristatur ac timetur, dies gaudii in moerorem vertitur. Tamen peracta communionis distributione, ultra omnium spem ad mensam, artus jejuniis attenuatos refecturus, accedit, sed non gustando cibum aliquandiu sedit. Percontatur secretius quid esset acturus. Expecto, idquit, hospitem in proximo venientem. Et reclinato super mensam capite, exitium araneae aperto praebet ore, quae nec mori in homine Dei, nec mortem potuit inferre. Tum quanta convivarum exultatio, quanta de viri constantia suboritur admiratio, lector potius animo concipiat, quam experimendum verbis exigat.

11

Ceterum plenus dierum beatus Chunradus cursum consummavit. fidem servavit, in reliquo repositam sibi coronam, justiciae a Domino accepturus, justo judice. Transiit autem de hujus exilii tenebris 6. Kal. Decembris, anno dominicae incarnacionis nongentesimo septuagesimo sexto, episcopatus vero sui quadragesimo secundo, mundi videlicet heremo vastissima virtutum progressibus tamquam sub hoc castrorum numero feliciter transcursa. Spiritu itaque ad coelestem patriam assumpto, sanctum corpus ejus cum omni reverentia sepultum est ante ecclesiam sancti Mauricii martiris, quam ipse construxit et

in qua sepulchrum Domini, sicut jam ante diximus, miro opere decoravit.

12

Beati pontificis Chunradi miraculorum insignia, quae in hac quoque vita fuisse credimus innumera, ex scriptorum incuria temporibus nostris pauca sunt cognita; ac per hoc, quae minus probabili didicimus attestatione, posteris stilo omisimus commendare; praesertim cum antiquis merita ejus non indigeant testimoniis, quae nova semper ad sepulchrum illius gratia tocius declarantur sanitatis.

13

Ut enim quaedam ex his dicamus, duos a nativitate caecos ibidem diversis temporibus illuminatos vidimus; et veritatis promissa sunt impleta: Qui, inquit, in me credit, opera quae ego facio et ipse faciet. Christus enim caeco a nativitate visum reddidit; quod Pharisei calumpniantes, sub Moyse facere nequeunt, Chunradus vero per Jhesum. 119 potest et poterit.

14

Fertur, quendam utriusque pedis officio quatuor annis privatum, sex mensibus circa viri hujus memoriam baculorum sustentaculis gyrasse, crebrisque precibus pro adipiscenda sanitate noctes diesque continuasse. Ibi cum die quadam ligneis innitens gressibus solitae orationi insta-

ret attentius, subita caligine hebet visus, obrigescunt manus, vires amittuntur, baculis elapsis homo labitur. Circumstantes accurrunt, eripere lapsum gestiunt, et absque voce et motu durantem mortuum credunt. Exequias tamen facturi, cadaver levant; et ecce oculos sensim aperire seminecem aspiciunt, extendere crura usque huc curva laetiores cernunt. Totus ergo in momento restitutus homo et Deo laudem et mortalibus adauxit fidem.

15

Quamquam autem signa non fidelibus sed infidelibus tribuantur, nonnumquam credentes, ut in fide crescant, ut in spe aeternitatis et fervore caritatis proficiant, gratia quoque sanitatum provocantur. Puer quidam longa corporis molestia debilis effectus, extra hominis incessum manibus reptabat et pedibus. Hic fama beneficiorum beati viri attactus, patri suo, quatinus Constantiam deferretur, supplicavit innixius. Qui filii congaudens fidei, annuit peticioni. Navicula ergo ad optatum devectus locum, vasculi cavea excipitur, et tamquam immobile quid ante praesulis tumbam deponitur. Inde oblatione facta excutitur, ut miserae conditioni astantes compatiantur. Videres quadrupedis more hominem reptare; et quia liminis vel graduum crepidine sanctuarium ingressus offendebatur, distendere genua retorta cogebatur. Tali scandens conamine, ad genitricis Dei pervenit altare; in quo munusculum oblaturus, primo haerere, deinde altiora petere manibus coepit. quousque vota peregit. Hoc igitur modo

animal pronum remansit erectum, et ex informi homine integrum pater recepit filium. Crederes matrem Domini hoc contulisse, si fides simplicior sanati concordaret. Sed per eam et cum ea Chunradum id potuisse, nulli dubium; at pro hoc non incongrue utrique ascribitur, quod hinc spe, hinc re egens consequitur.

16

Vidimus mulierem plantis sulcantibus nates contractam circa saepe dicendi patris volutasse mausoleum, ejusque omni annisu diebus aliquot flagitasse suffragium. Quae, pristino gressuum statu reintegrato, multis inibi annis curationis adeptae fuit testimonio.

17

Altera quoque decennali aegritudine confecta, usque ad ulcerum saniem tam ex sinistro latere quam ex collo periculosius erumpentem devenit. tandem aliquantulum fluor ille exsiccatur execrabilis, sed tabefactum manet brachium cum manu ejusdem lateris. Denique saepius in somnis vidit, se memoriae beati viri assistere, indeque curatam recedere. Evigilans, de imaginaria quidem salute tristabatur, sed occultiori quadam spe consolabatur. In qua et cum aliis, quos illius temporis festivitas attraxerat, civitatem ingressa sociis ad ecclesiam properantibus, nuditatis verecundia hospitio retinetur sola. O mira, o stupenda Conditoris judicia! Multi enim nesciunt, et sanissimi divitiis affluunt, nudi sunt justicia, et

incedunt ornati gemmis et purpura; haec autem paupercula durissimis afflicta cruciatibus, cum nudo Adam latitat verecundius, nisi quod ille pro paradysi ejectione, ista pro ecclesiae moerebat sequestracione, uterque tamen obnoxius morti ac per hoc pudoris confusioni. Hanc igitur mulierculam paupertate a publicis arcente, gemino misera, tum frustratae spei, tum mendicitatis torquebatur dolore, rivisque lacrimarum uberrimis nonnullos qui eam noverant ad pietatem flectit compassionis. Vestibus ergo populari vehementia collatis induitur; ad eum, cui hactenus in visu praesentabatur, frequenti turba deducitur. Super cujus sarcophagum aridam dextera fulciente offerens manum miseriae suae plena fide fecit sacrificium. Nec diu supplicans tardatur, dum manus cum brachio redivivo donata motu retrahitur.

18

Item puella confluentem in hunc locum innumeram multitudinem comitabatur; quae digitis in volam contortis, ex utero matris excruciabatur. Haec dum protinus curaretur, lascivior aut simplicior, rem celans egreditur. Incommodo statim priori occupatur; manca, nimio haesitans stupore, periclitatur. Ocior tamen redit, confitetur quod celavit, mirantibus cunctis sanitatem quam amisit denuo recepit.

19

Gallus quidam Pictaviensis, duodecim annis claudus, ad urbem Constantiam longaevus viator venit. Hic, ut solitum est, vice pedis alterius base lignea nequaquam sustentatur; sed baculis ascellas rodentibus, tripes ferebatur. Tibia quippe cum pede arefacta et fere in fistulae subtilitatem redacta, totus in poplite humor nocivus concrevit, ac per hoc genu in maximum tumorem excrevit. Sex ergo mensibus in urbe moratur, et visis tantis curationum beneficiis, ad spem recuperandae sanitatis animatur. Ecclesiam frequentat; ut sui, jam tempus multum in dolore habenti, ut ex longinquo venienti, pater sanctus misereatur, supplex postulat. Interea nox sanctissima pentecostes supervenit, in qua excubias circa sepulchrum ejus devotus egit. Ventum est ergo ad matutinorum vigilias, et novo cruciatu dicta membra jam dudum emortua incipiunt torqueri, ita ut jam de repentino dolore magis quam de gressus afficeretur privatione. Sensus in brevi amittitur, ipsa quoque vox adimitur. Hora dicendi cantici « Te Deum laudamus » instabat, et homo vires cum incessu naturali recuperabat. Supplici ergo laude Deo jubilatur, dum Spiritus paraclitus et propria festivitate et hominis liberatione universos consolatur.

20

Puerum quendam in clero constitutum, sed inmatura paralysi debilitatum, parentes ad hunc transferunt patronum. Et quia non de infimis natalibus erant procreati, plures condolentes tam suae quam genitorum conveniunt oppressioni.

Non minima ergo plebe stipati, debilem suum ante viri Dei memoriam exponunt, seque in terram pro eo supplicatim mittunt. Quid amplius? Fides eorum ex alto respicitur, aeger Chunradi meritis attollitur, pontifex summus in ministro tabernaculi perfectioris honoratur, mirabilis Deus in sanctis suis praedicatur.

21

In coenobio quodam sanctimonialium duae virgines diversis laborabant aegritudinum molestiis; una siquidem ex vomitus instantia non retinens mensibus octo alimenta desperabatur altera paralysi gravissima resoluta periclitabatur. Compertis hujus patris virtutum praeconiis, ab ipsis claustri seris pia spe trahuntur, sed tam morbi quam infirmae aetatis pudore a publico repelluntur. Nox igitur huic fluctuationi satisfactura praestolatur, in qua navi inpositae, prima vigilia--non enim longe distabant--ad urbem perveniunt. Intromissae praesulis velut coram vestigiis positae, fide plenissima prosternuntur; pro salute diu sperata preces cum lacrimis a pernoctantibus funduntur. Est autem loco in eodem memorati viri poculum lignenm non indebita veneratione hactenus servatum; unde cum summa aviditate modicum aquae gustassent, vis quaedam coelestis undam prosequitur, quae perfectam in eis medicinam operatur. Ad coelum hinc inde laudum voces tolluntur; ipsa enim qua a clero civitatis et populo laeticia prosequuntur, virgines a sororibus incolumes excipiuntur.

22

Vidimus etiam ab infantia aliam paralyticam ibique jam in adulta aetate sanatam. Haec potitae inmemor gratiae, petulantior vagatur; amissaque virginitate, per quendam clericum profitentem gravida efficitur. Concepit ergo dolorem et peperit iniquitatem, quia pristinae statim debilitatis induit confusionem. Cogitur misera ad poenitentiam, revisit patris Chunradi clementiam, optinet denuo per eum curata veniam. Ex integro tamen postea minime convalescit, ut artus imbeciliores violatae mentis deplorent integritatem.

23

Jam vir egregius, fama trahente, non modo ubi requiescit a male habentibus frequentatur, sed etiam ubivis terrarum auxilium ejus in cunctis angustiis inploratur et imprecatur. Siquidem adolescens quidam dum Thuriae fluvium vespertino tempore per incultum vadum aliquando vellet transire, repente fundo limoso et arborum radicibus unda congestis haeret irretitus. Validiori impellitur torrenti, et quia obsistendi seu quoquam divertendi locus non occurrit haerenti, utroque pede ad natandum divaricatur. Manibus flumen sulcatur, sed pedibus inmotis, aquae impetu ac frutice caput obruitur. A servantibus in ripa quas nudus deposuerat vestes, nimio attoniti clamore juvenis advocantur parentes. Res flebilis a sororibus duabus --hae enim fratrem submersum comitabantur-- confusa voce singultibus refertur, locus periculi monstratur, discurritur,

quaeritur, nec invenitur. Tota vociferantium ejulata perculsa accurrit villa, et quia quaesitus non comparet, retibus pro saltim tumulando cadavere laboratur. Noctis jam tenebrae instabant, quae finem quaerendi dabant, spem inveniendi negabant. Communi ergo omnium voto specialibus beati Chunradi patrociniis sive in corpore sive extra corpus homo commendatur, et sic ad tristes lares reditur. Tertia parte primae noctis vigiliae transacta, et ecce gravior unda, quasi de obice indignata, in quandam se voraginem circa oppositum animal collegit, et hoc impetu sinuoso prorumpente, ad litus eum e regione aquarum transvexit. Ex terra factus, aridam ut a se alienam miratur; nullatenus contrariam naturae aquam, utputa quae eum extinguere non potuit, suspicatur, dum Creatori, sive ad vitam, sive ad mortem, ab utroque indifferenter serviatur. Insuper de rerum permutacione et unde has paciatur tenebras, qui clara die subierit undas, secum haesitans longam, ordine transposito, pernitionis moram aestimat brevissimam, dum e converso breve omne deliciosum et longum ducatur omne periculosum. In se tandem aliquando reversus, domum regreditur, nuditatis suae necdum memor. Ut genitus tamen recognitus, genitorum suscipitur amplexibus. Crastina illuxit dies, et velut emersus ab inferis, irruenti turba vallatur ut alterius seculi nuntius; quid secum ageretur, qualiter evaserit, percunctatur. Alter igitur salvationis modus, non minima inquisitione facta, ignoratur, nisi qui fide omnium concordanti verissimus probatur, quod nimirum illius meritis

sit liberatus, cujus fuerit, mortalium destitutus auxiliis, singulariter commendatus